

PROTOKÓŁ NR 28/21
Z POSIEDZENIA KOMISJI BUDŻETU I FINANSÓW,
KTÓRE ODBYŁO SIĘ W DNIU 29 MARCA 2021 ROKU
Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW POROZUMIEWANIA SIĘ NA ODLEGŁOŚĆ

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Eugeniusz Ptak powitał radnych i gości. Na podstawie listy obecności (załącznik nr 1) stwierdził prawomocność obrad – obecnych 7 członków Komisji. Po czym poddał pod głosowanie następujący porządek obrad:

- 1) opiniowanie projektów uchwał na najbliższą sesję Rady Powiatu:
 - a) w sprawie zmian w budżecie Powiatu Tarnogórskiego na 2021 rok (**druk nr 26/2021**),
 - b) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2028 (**druk nr 27/2021**),
- 2) informacja na temat źródeł finansowania zadań oświatowych w 2020 roku,
- 3) przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji,
- 4) sprawy bieżące.

Porządek obrad został przyjęty w głosowaniu – 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”.

Ad 1a)

Cezary Baryłko Skarbnik Powiatu przedstawił projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie Powiatu Tarnogórskiego na 2021 rok.

Radny Dariusz Wyspoł zapytał z czym są związane zwiększone wydatki na walkę z COVID-19, skoro wszyscy pracownicy i pensjonariusze dps zostali zaszczepieni.

Skarbnik Powiatu wyjaśnił, że w głównej mierze ma to związek z zakupem materiałów ochrony osobistej oraz środków dezynfekcyjnych, które pomimo szczepień są nadal wymagane. Z decyzji Wojewody wynika, że środki zostały przyznane na „przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2”. Dodał: „jest taka widocznie przesłanka, że szczepienia wcale nie oznaczają, że w 100% zabezpieczają przed nowymi zakażeniami i przed wzrostem”.

Radny Dariusz Wyspoł zapytał czy środki te muszą być przekazywane za pośrednictwem Powiatu.

Skarbnik Powiatu odpowiedział, że „było dużo problemów z uruchomieniem tych pieniędzy”, bo „powołano fundusz przeciwdziałania covid bez praktycznie żadnych zasad, dokładnych wyjaśnień i sposobów rozdysponowania”. Stwierdził, że „te środki powinny faktycznie iść bezpośrednio do jednostek”. Po czym poinformował: „izby obrachunkowe pod naszym wpływem wystosowały pismo do Prezesa Kolegium Izby Obrachunkowych a ten z kolei napisał pismo do Ministerstwa Pracy” i dodał: „i przyszły dokładne wytyczne, łącznie z paragrafami z jakich powinno się dawać i łącznie z rozdziałami, a więc przyporządkowano to mimo wszystko do powiatów”. Wszystkie środki przeszły przez budżet Powiatu z tym, że pieniądze do jednostek prowadzonych przez Powiat „poszły na ich plany” a do prywatnych dps zostały przekazane w formie dotacji. Dodał: „jedne i drugie zostały przyjęte do budżetu powiatowego, zwiększyły o tyle budżet. Uważam to za niepotrzebne, to przedłuża sprawę”. Skarbnicy proponowali inne rozwiązanie.

Przewodniczący Komisji poprosił o wyrażenie opinii do w/w projektu uchwały.

Komisja wydała opinię pozytywną w głosowaniu – 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”.

Ad 1b)

Skarbnik Powiatu przedstawił projekt uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2028.

Radny Dariusz Wyspoł odnosząc się do projektu uchwały, ujętego w porządku obrad najbliższej sesji Rady Powiatu, w sprawie powierzenia Gminie Radzionków zadania zarządzania drogą powiatową

nr 3269S – ulicą Długą na terenie gminy Radzionków, co będzie wiązało się z przekazaniem środków z budżetu partycypacyjnego, zapytał „czy powinno to zostać ujęte w WPF czy też taka zmiana nie jest konieczna”.

Skarbnik Powiatu wyjaśnił, że środki na realizację zadania zostały zabezpieczone w budżecie Powiatu i konieczna jest tylko zmiana paragrafu, ponieważ rozdział pozostaje ten sam. Dodał: „na paragraf dotacyjny, bo wtedy jest to dotacja, nie pomoc tylko dotacja”. Do takiej zmiany wystarczy uchwała Zarządu. Natomiast Rada Powiatu wydaje zgodę na powierzenie zadania.

Przewodniczący Komisji zwrócił uwagę, że projekt uchwały, o którym była mowa został zaopiniowany przez Komisję Infrastruktury i Środowiska. Po czym poprosił o wyrażenie opinii do w/w projektu uchwały.

Komisja wydała opinię pozytywną w głosowaniu – 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”.

Ad 2)

Skarbnik Powiatu przedstawił informację na temat źródeł finansowania zadań oświatowych w 2020 roku (załącznik nr 2).

Radny Dariusz Wyspoł powiedział, że wydatki są „olbrzymie” i powtarzają się co roku. Po czym stwierdził, że szczególnie niepokojący jest wynik na działalności podstawowej, bo wskazuje na to, że subwencja nie pokrywa kosztów bieżącej działalności. Zapytał czy informacja na temat niedofinansowania oświaty jest gdzieś przekazywana, czy Powiat ma możliwość wystąpienia o zwiększenie subwencji. Ten problem nie dotyczy tylko Powiatu Tarnogórskiego lecz wszystkich gmin i powiatów. Wynik „- 5 mln zł” zakłada pewne dofinansowanie z tytułu środków unijnych, które też może nie być osiągnięte, bo nie zawsze takie dofinansowanie udaje się pozyskać. Nawet jeśli dofinansowanie udaje się pozyskać, to realizowane są inwestycje niezbędne, co każdego roku powiększa koszty, które trzeba ponieść z budżetu Powiatu.

Skarbnik Powiatu odpowiedział: „jak najbardziej, artykułujemy to, wspominamy o tym, powtarzamy o tym niemalże każdego roku”. Organy nadzoru bardzo dobrze o tym wiedzą. Jest to artykułowane poprzez informacje przekazywane do „komisji wspólnej samorządowo-rządowej”, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Powiatów Polskich. Dowodem tego są opracowania, które otrzymuje. Wynika z nich, że „nożyce pomiędzy kosztami prowadzenia oświaty a dochodami się rozszerzają”. Są formułowane pytania „jak długo jeszcze i skąd samorządy mają brać pieniądze na tą różnicę”. Dodał: „przy czym w powiatach to jeszcze nie jest tak dużo, dopiero gminy dokładają bardzo dużo pieniędzy”. Powiaty mają również szkolnictwo specjalne, które charakteryzuje się korzystniejszymi wagami. W ubiegłym roku odpowiedź Ministra Edukacji była jednoznaczna, że „bardzo źle samorządy rozumują sposób finansowania oświaty, bo nikt nigdy nie powiedział, że subwencja oświatowa to jest jedyne źródło, które ma pokryć całą oświatę”. Subwencja jest głównym filarem finansowania ale żaden Rząd RP nie zobowiązywał się do tego, że subwencja pokryje wszystkie koszty. To samorządy muszą zastanawiać się skąd wziąć pieniądze na pokrycie różnic. Stanowisko Ministra Edukacji „bardzo mocno uciszyło całą dyskusję” i uznano, że „dalsze pisanie bezpośrednio do Warszawy jest całkowicie bezprzedmiotowe”. Temat jest nadal poruszany na forach internetowych i konwentach skarbników jest gdzie wymieniane są doświadczenia. Konwent Starostów również otrzymuje takie dane i ta kwestia jest podnoszona. Dodał: „niemniej jednak, w ogóle tutaj, w tym przypadku, nie ma takiego przełożenia, gdyż to stwierdzenie, że nikt nie powiedział nigdy, że subwencja oświatowa musi pokrywać całe koszty, rozwiązuje wszystko i całkowicie tłumaczy, tłumaczy całkowicie stanowisko, zachowanie Rządu RP”. Zwrócił uwagę, że subwencja jest wyliczona według przyjętych kryteriów algorytmu, które „już dawno się zdeprecjonowały i są bardzo anachroniczne, bo są już inne potrzeby”. Teoretycy, którzy „tam pracują nad tymi elementami” są dalecy od doświadczeń praktyków, „którzy są na dole i wiedzą ile kosztuje oświata ponad tą czystą oświatę”. Zarówno algorytm subwencji jak i tzw. bon nie zawiera albo zawiera „bardzo minimalne narzuty amortyzacyjne” czyli w ogóle nie bierze pod uwagę remontów odtworzeniowych w oświacie, nie mówiąc już o inwestycjach. Dodał: „od początku było to zostawione na garnuszku samorządu”. Dzisiaj okazuje się, że nie są brane pod uwagę nawet pewne elementy z samej edukacji. Przypomniał, że przy planowanych etapami podwyżkach wynagrodzeń Powiat nigdy nie otrzymał 100% środków na te podwyżki. Dodał: „było 60-70%, to wszystko a resztę wszystko było utopione w naszych środkach”. Zaznaczył, że ustawowe podwyżki wynagrodzeń, to jest „element czystej edukacji”. Samorząd jest stawiany w takiej sytuacji, że musi to „wziąć na siebie”.

Dodał: „albo odchudzisz sobie to wszystko, albo zaczniesz prowadzić taniej i wtedy masz mniej zaangażowanych środków poza subwencją albo dokładasz tyle ile potrzeba i trzymasz taką sieć jaka jest”.

Radny Dariusz Wysypół powiedział, że samorząd ma określone możliwości i nie ma odpowiednich środków ani źródeł finansowania żeby takie środki pozyskać a potrzeb jest wiele. W takiej sytuacji przesuwanie środków na te działania, które powinny być wspierane przez państwo, bo są działaniami centralnymi, powoduje, że rosną zaniedbania w innych dziedzinach w powiecie. Wyraził nadzieję, że sytuacja się zmieni. Dodał: „myślę, że kolejne działania informujące i pokazujące ten problem powinniśmy podjąć i będę się też zastanawiał osobiście nad jakimś takim działaniem w tym zakresie”.

Przewodniczący Komisji poprosił aby Skarbnik Powiatu określił procentowo lub kwotowo czy różnica pomiędzy dochodami a wydatkami, w sferze oświaty, jest porównywalna z poprzednimi latami czy też „te nożyce się rozchodzą”.

Skarbnik Powiatu odpowiedział, że od kilku lat Powiat do działalności podstawowej dokłada kwotę 2 200 000-2 300 000 zł do 3 500 000-3 600 000 zł.

Ad 3)

Połączonych zdalnie 6 członków Komisji.

Komisja przyjęła protokół nr 27/21 z posiedzenia w dniu 22 lutego 2021 roku w głosowaniu – 6 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”.

Ad 4)

Przewodniczący Komisji przypomniał termin najbliższej sesji Rady Powiatu. Po czym powiedział, że o terminie kolejnego posiedzenia członkowie Komisji zostaną powiadomieni. Zapytał czy Przewodniczący Rady Powiatu chce zabrać głos.

Przewodniczący Rady Powiatu podziękował Komisji za zaopiniowanie projektów uchwał, Skarbnikowi za przygotowanie i przedstawienie informacji, Przewodniczącemu Komisji za sprawne prowadzenie posiedzenia.

Skarbnik Powiatu poinformował, że dysponuje materiałem przygotowanym przez analityków ze Śląskiego Związku Gmin i Powiatów wspieranych przez Związek Powiatów Polskich. Jest to raport o stanie finansów, w którym wskazuje się na kluczowe zjawiska i tendencje w finansach samorządowych w tym „wzrastającą lukę finansową w oświacie”. Zdaniem autorów raportu luka ta powoduje, że samorządy muszą dopłacać do subwencji kosztem innych zadań i to zjawisko będzie narastać. Takie niekorzystne zjawiska w samorządowych budżetach oraz skutki pandemii mogą pogorszyć wkrótce standard życia we wspólnotach lokalnych. Po czym powiedział, że jeżeli ktoś z członków komisji jest zainteresowany tym materiałem, to może go udostępnić. Dodał, że „przyszłość nie będzie różowa” i trzeba być „bardzo ostrożnym, oszczędnym i kontrolować bieżące wydatki”.

Porządek posiedzenia Komisji został wyczerpany. Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

(-) Eugeniusz Ptak